

Van dezelfde auteur verschenen:

In naam der wet

Anne Kramer-serie:

Vergelding

Fatale herkenning

De bonusmaffia

De eerste dode

Paniek op de Haarlemmerdijk

Gijzeling in de Jordaan

De IRT-infiltrant

Moord op de tramhalte

Staatsgeheim

Baby vermist

Vertrouw me

Radeloos

R VAN
RIESSEN

EEN ANNE KRAMER-THRILLER

**MEEDOGEN
LOOS**

De jongen zette zijn voeten zonder enige gêne tegen de tafelrand en duwde zijn stoel een stukje achterover.

‘Wilt u dat niet doen?’ beet Heleen hem toe.

‘Zwijgrecht,’ zei hij met een schaamteloze grijns.

Boos keek ze naar de vrouw naast hem. ‘Mevrouw Zwezik, dit kan niet.’

De advocaat wierp met haar zwaar opgemaakte ogen een zijdelingse blik op haar cliënt en haalde vervolgens haar schouders op.

‘Ik ben bang dat ik weinig aan deze proceshouding kan veranderen, mevrouw de president. Cliënt is verplicht hier te verschijnen, maar nergens staat dat hij zijn voeten niet tegen de tafel mag zetten of dat hij niet mag wippen op zijn stoel.’

Heleen rechte haar rug. ‘Ergens staat wel dat ik een verdachte kan laten verwijderen wegens wangedrag, minachting van de rechtbank of ordeverstoring. Alle drie gronden lijken me hier in ruime mate aanwezig.’

‘Ja, verwijder me!’ De jongen stampte nu met zijn linker-voet tegen de tafel. ‘Verwijder me dan. Toe dan! Stuur me weg.’

‘Dat zou je wel willen!’

De stem van de officier van justitie klonk indringend. Hij richtte zijn blik op Heleen. ‘Mevrouw de president, dat is precies wat de verdachte met dit gedrag beoogt. Dat u hem laat verwijderen en hem terug laat brengen naar het Huis van Bewaring. Zodat wij hem niet kunnen horen over zijn opdrachtgever en...’

‘Mijn cliënt heeft tot nu toe niets anders gedaan dan ge-

zwegen,' viel Zwezik hem in de rede. 'En dat zal zo blijven, dus verdoen we hier allemaal onze tijd.'

'In feite bepleit u dus dat we de gehele verdere zitting maar zonder uw cliënt voortzetten?' vroeg Heleen ogenschijnlijk minzaam, maar de onderliggende dreiging kwam duidelijk over.

'Natuurlijk niet,' antwoordde de advocaat daarom korzellig. 'Het OM heeft zijn aanwezigheid geëist. Maar het is en blijft tijdverspilling.'

Even keek Heleen naar de twee rechters aan haar linker- en rechterzijde. Haar collega Caroline staarde met een nietszeggende blik voor zich uit. Wiebe Matsen knikte naar haar.

'Mooi,' zei ze tevreden. 'Dan gaan we verder. Maar ik denk niet dat dit gedrag op veel waardering van de rechtbank kan rekenen, jongeman. Dus als ik jou was, zou ik die voeten maar heel snel op de grond zetten.'

De arrogante blik van de jongen veroorzaakte een golf van woede bij haar.

'Als ik jou was, zou ik overal waar ik loop heel goed kijken, kechie. Kijk goed om je heen vanaf vandaag. Want we zijn er opeens en dan...'

Heleen sloeg keihard met haar vlakke hand op tafel en boog zich naar hem toe.

'Als je soms denkt dat je met je houding indruk maakt, zit je er verschrikkelijk naast, jongeman. Maar als je denkt dat dreigen je verder helpt, vergis je je nog veel meer. We zullen hier gewoon de bewijzen tegen je horen en heel goed wegen, zoals dat hoort. Maar een rechter bedreigen is niet vrijblijvend en heeft consequenties. Als je dat maar weet.'

Mevrouw Zwezik veerde op met een bijna triomfantelijke glimlach.

'Mevrouw de president, deze rechtbank kan na uw woorden tegen mijn cliënt toch niet in redelijkheid volhouden dat u niet vooringenomen bent? Ik overweeg nu toch heel sterk om een wrakingsverzoek...'

‘Dat mag u doen,’ viel Heleen haar in de rede. ‘Dat mag u trouwens altijd doen. Maar als u denkt dat het uitlokken van mijn woorden als effect zal hebben dat ik naar huis gestuurd word, dan komt u toch echt van een koude kermis thuis. Geen wrakingskamer zal dat doen, want dan speelt u dit spelletje bij iedere volgende rechtszitting weer.’

Ze zakte achterover in haar stoel. ‘U kunt kiezen, mevrouw Zwezik. Uw cliënt gedraagt zich en hij blijft voor de rest maar lekker zwijgen. Of hij gedraagt zich niet en dan gaat het anders.’

‘Anders?’ De advocaat was oprecht verbaasd.

‘Anders,’ herhaalde Heleen. ‘Al zou meneer hier ter plaatse en nu vrijgesproken worden, dan blijft hij alsnog zitten. Hij heeft namelijk de maximale vier maanden voor belediging van de rechtbank bij deze al te pakken.’

De jongen wilde iets roepen, maar Zwezik greep hem bij zijn arm, trok hem naar zich toe en fluisterde heftig in zijn oor.

Haar woorden hadden effect, want hij dook in elkaar, Heleen nog wel een nijldige blik toewerpend.

‘We gaan verder,’ zei die. ‘Waar waren we gebleven?’ Ze dacht even na. ‘O ja, bij de vraag van de officier over uw DNA op een drietal patronen in het magazijn van een kalasnikov die in een kofferbak werd gevonden. De kofferbak van een in Diemen gestolen auto die slechts gedeeltelijk uitbrandde. Wat wilt u daarover kwijt, meneer Balhani?’

De jongen zweeg en keek stuurs voor zich uit.

*

‘Ik moet meteen naar boven,’ riep Caroline een uur later gehaast. ‘Vergadering van de kunstcommissie.’ Ze trok de deur van de raadkamer achter zich dicht.

Wiebe Matsen keek naar Heleen. ‘Ik dacht echt even dat je iets naar hem zou gaan gooien.’

‘Dat had Zwezik graag gezien en het kostte me moeite om me in te houden, dat geef ik toe.’ Ze knoopte haar toga los en hing die over haar arm. ‘Snotaap.’

Ze liep naar de deur. ‘Ik kan me inmiddels best voorstellen dat dit ettetje een machinepistool leeggeschoten heeft over dat schoolplein. En dan mag hij van mij heel lang opgeborgen worden. Maar het is eerst aan meneer de officier om dat wettig en overtuigend te bewijzen. Dat is zo en dat blijft zo, ook als het ventje zich misdraagt. Ga je mee naar kantoor?’

Matsen schudde zijn hoofd. ‘Ik ben klaar voor vandaag. Dochterlief moet binnenkort auditie doen op het conservatorium. Papa moet helpen om de laatste nootjes perfect te krijgen.’

‘Ben jij zo muzikaal dan?’

‘Ik moest van mijn ouders de muziek afblazen en inruilen voor rechten. Nog altijd een beetje spijt van. Ik help haar graag.’

Hij stond wat onhandig met zijn toga in de ene en zijn dikke aktetas in de andere hand, tot Heleen haar hand uitstreekte en hem de toga afnam.

‘Geef maar hier. Ik hang hem wel aan je kapstok.’

Hij knikte dankbaar en ze keek hem na terwijl hij vertrok.

Heleen dacht aan de veertien ordners die op haar bureau op haar wachtten en zuchtte diep.

*

Het was koud, zodat Wiebe Matsen al fietsend afwisselend zijn hand in en uit zijn jaszak haalde. Onderweg was het druk. Hij keek op zijn horloge terwijl hij met een ruime bocht de straat in reed.

Op dat moment voelde hij hoe de aktetas van zijn bagagedrager schoof. Hij leunde achterover, haalde zijn hand uit zijn zak en voelde achter zich.

Een harde knal verscheurde de stilte. De kogel die vanuit het bestelwagentje werd afgevuurd, vloog door zijn gegraai naar de tas net voor Matsens borst langs en versplinterde het zijraam van een geparkeerde auto.

De rechter realiseerde zich vrijwel direct wat er gebeurde. Hij greep het stuur van zijn fiets met beide handen beet en trapte zo hard hij kon om uit de gevarezone te komen. De tas viel met een klap op de straatstenen, maar dat drong niet meer tot hem door. Als een bezetene draaide hij de pedalen rond, tot hij bij het gangetje kwam dat naast zijn huis naar de achtertuin leidde. Het was zijn enige kans, wist hij.

De twee jonge mannen vloekten vrijwel tegelijkertijd. Het bestelwagentje stond met de neus de verkeerde kant op. De chauffeur gaf gas, trok op en rukte intussen aan het stuur tot de wagen gedraaid was. Hun prooi was in geen velden of wegen meer te bekennen. Met piepende banden scheurden ze de straat uit.

De tuinpoort stond op een kier, zoals altijd. Matsen duwde haar open met zijn voorwiel. In de tuin sprong hij van het zadel, smeed zijn fiets neer en graaide naar zijn sleutelbos. Nadat hij die eindelijk tevoorschijn had gepeuterd, draaide hij met trillende handen de poort op slot. Op dat moment hoorde hij de bestelwagen door de straat razen. Hij sprintte de keuken in.

‘Brechtje!’

Zijn angstige stem schalde door het hele huis. Boven ging een deur open.

‘Pap?’

Hij draaide de keukendeur haastig op slot. Haar voeten stampten op de traptreden. Een ogenblik later stond ze voor hem en sloeg geschrokken haar handen voor haar mond.

‘Wat is er met jou? Je bent lijkbleek.’

Matsen zwaaide met zijn handen en had even moeite een woord uit te brengen. ‘Naar boven!’ gebood hij toen. ‘Naar boven en je deur op slot.’

‘Maar ik heb helemaal geen slot op mijn deur, pap. Wat is er aan de hand?’

‘Er zit een slot op de badkamer. Vlug!’ Hij duwde haar voor zich uit naar de trap en graaide intussen naar zijn mobiele telefoon.

*

De volgende dag was de moordaanslag op een rechter van de Amsterdamse rechtbank voorpaginanieuws en aanleiding voor heftige discussies in allerlei praatprogramma’s. Van verontwaardiging ronkende columns vulden blogs en webpagina’s.

In het kantoor van Heleen was nauwelijks plaats om iedereen een stoel te bieden. Nadat Herman van Hoogen en Jaap Veenman een plek in de brede vensterbank hadden gevonden, nam hoofdofficier Peter van Bree het woord.

‘Kantje boord,’ zei hij en liet even een stilte vallen. ‘Ik kan het niet duidelijker zeggen. Dat de aanslag mislukte, lag niet aan de daders. Pure mazzel.’

‘Hoe is het met Wiebe?’ vroeg Heleen. Ze had hem willen bellen, maar Van Bree had het haar afgeraden.

‘Geschrokken, natuurlijk.’

‘We hebben uniformcollega’s ter plaatse,’ zei Van Hoogen. ‘Voorlopig zullen ze het wel uit hun hoofd laten.’

‘Maar wat willen ze hiermee bereiken?’ Heleen begreep het niet. Dachten deze mensen werkelijk dat ze een vonnis konden beïnvloeden door een rechter dood te schieten? Haar ogen zochten even die van Peter van Bree, maar hij ontweek haar blik.

‘Onrust. Angst aanjagen. Even laten zien wie hier de baas is. Aan ons én aan de eigen achterban.’ Van Hoogen snoof. ‘Meneer Bilal heeft een eigen visie op marketing, om het zo maar te zeggen.’

‘Maar een rechter? Dat werkt toch niet? Als je die dood-

schiet, wordt er gewoon een andere rechter aangesteld. En je kansen op een eerlijk proces worden er natuurlijk niet beter op.'

'Wat de deur openzet voor mevrouw Zwezik om daarna elke opeenvolgende rechtbank te wraken,' mompelde Van Bree. 'Zal ook geen nut hebben, natuurlijk.'

'Ik heb werkelijk geen idee waarom ze denken dat zo'n aanslag in hun voordeel werkt.' Ongeduldig tikte Heleen met haar pen tegen een bloempotje op haar bureaublad.

'Angst.' Herman van Hoogen sprak het woord zacht uit terwijl hij zijn blik strak op de rechter gericht hield.

'Elke terrorist mikt op angst,' reageerde ze. 'Daar kun je niet aan toegeven.'

'Maar je voelt het. Uiteindelijk kruipt het onder je huid en ontstaat een constante angst. Daar gaat het Bilal om.'

'Ik ben een rechter, verdorie! Wat denkt hij wel niet? Als ik wil, stuur ik hem voor de rest van zijn leven achter de deur.'

Herman ging verzitten. Het leunen tegen het raam gaf hem opeens een onbehaaglijk gevoel. 'Voorlopig weet geen mens waar Bilal is. Maar we weten wel dat hij een boel mannetjes heeft die alles wat hij zegt tot op de letter uitvoeren.'

'Hebben we niemand in beeld?' vroeg Van Bree.

'Klein grut. Mannetjes die nog niet eens weten hoe hij eruitziet. Geldt ook voor ons, trouwens.'

Die woorden irriteerden de hoofdofficier zichtbaar. 'Nog altijd niet?'

'Nee. Alleen foto's van ruim vijftien of twintig jaar geleden. Twee stuks. Toen het nog een omhooggefallen puber was die een clubje jongens dope liet rijden op brommertjes. Hoewel we hem er toen al van verdachten dat hij een wanbetaler liet liquideren.'

'Maar we hebben geen idee hoe hij de afgelopen twintig jaar heeft doorgebracht? Hoe kan dat? Als hij werkelijk zo groot is geworden, bedoel ik.'

'Op het uitspreken van zijn naam staan zware straffen.'